

עד שימתין שבעה ימים, ומזה וטובל. נמצא שמבטל את עשיית הפסח שיש בו כרת.

ב. הזאה — טמא מת שמזין עליו שלישי ושביעי. וחל שביעי שלו בשבת, אסרו חכמים להזות עליו בשביעי משום שנראה כמתקן גברא. רש"י לעיל סה ב [והראב"ד פרק ו מקרבן פסח הלכה ו כתב שגזרו שמא יטלטל ארבע אמות ברשות הרבים].

ומנין שאסרו להזות על טמא מת בשבת אפילו בערב פסח?

דאמר מר [רבי עקיבא במשנה סה ב]: הזאה — שבות היא, ואינה דוחה את השבת בערב פסח, אף על פי שמבטל את עשיית הפסח, שיש בו כרת.

ג. איזמל — דתניא לענין מילה בשבת, שאף על פי שהתורה התירה מילה בזמנה ביום השמיני אפילו בשבת, אסור מדרבנן לטלטל את האיזמל דרך רשות הרבים בשביל למול בו.

ואמרו על זה בברייתא: כשם שאין מביאין אותנו את האיזמל דרך רשות הרבים — כך אין מביאין אותנו דרך גגות, ודרך הצירות, ודרך קרפיפות, לפי שאסור להכניס מהם אל הבית מדרבנן.

ושנו בברייתא, מי שיש לו בן קטן או עבד שמוטל עליו למולם ולא מל אותם, אינו ראוי לקרבן פסח.

לאכול פסחו — טובל, (6) ואוכל את פסחו לערב.

ולא גזרינן לאסור ערל ישראל משום גזירה שמא נבוא להתיר בערל נכרי לטבול ולאכול מיד.

תניא נמו הכי: אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על ערל ישראל, שטובל ואוכל את פסחו לערב.

על מה נחלקו? על ערל נכרי.

שבית שמאי אומרים: טובל ואוכל את פסחו לערב, ובית הלל אומרים: הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר.

אמר רבא: בשלוש תקנות: א. ערל ב. הזאה ג. ואיזמל (המבוארות לקמן) — העמידו חכמים דבריהם במקום כרת. שהורו לבטל את מצות עשיית הפסח, על אף שהמבטלו במזיד חייב כרת.

ובשלוש תקנות אחרות: א. אונן ב. ומצורע. ג. ובית הפרס — לא העמידו חכמים דבריהם במקום כרת, אלא התירו לעבור על גזרתם כדי לאכול את הפסח. לפי שהמבטלו חייב כרת.

ומה הן התקנות הללו?

א. ערל — הא דאמרן, מה שאמרנו שבית הלל גזרו בערל נכרי שאינו עושה את הפסח

6. בטילה שטובלים לטהרת הרגל, והוא אמינא שכיון שמל וגם טבל יגזרו בו גזירת ערל נכרי, וקמשמע לן שלא גזרו [ועיין תוספות חדשים על המשניות].

6. תוספות התקשו למה טובל. הרי לא מצינו בשום מקום טבילה בישראל שמל אפילו מדרבנן. והרמב"ם לא הזכיר בו טבילה. ובתוספות יום טוב כתב ליישב שמדובר כאן